

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/145/2017
Identifikačné číslo spisu: 2316219772
Dátum vydania rozhodnutia: 27.08.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Dušan Čimo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2316219772.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne AXDATA, s. r. o., so sídlom v Prešove, Škultétyho 22, proti žalovanému Š. K., bývajúcim v K., U. D. XXX/X, zastúpenému JUDr. Vladimírom Vágóm, advokátom v Galante, Kpt. Nálepku 724/7, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 25C/81/2016, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 20. februára 2017 sp. zn. 11 Co/15/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) zhora označeným uznesením zmenil uznesenie Okresného súdu Galanta (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“, spolu s odvolacím súdom aj „nižšie súdy“) z 3. novembra 2016 č. k. 25C/81/2016 - 22. Tým prvoinštančný súd nevyhovел návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, spočívajúcim v uložení povinnosti žalovanému odstrániť recenziu na žalobkyňu umiestnenú na webovom sídle www.heureka.sk v znení „Najslabšia časť je oblasť komunikácie - vytvoril kruhovú obranu, že sa neviete domôcť, nedodržiava zákony a nedodáva predpísané príslušenstvo - ako faktúru, dodací list, záručný list. Neodporúčam v tomto obchode nakupovať. Ak vrátite nepoužiteľný tovar, ktorý evidentne vykazuje technickú závalu, zaprú umiestnenie predajne, cez e-mail sa nedostanete, lebo stránke je klientom zablokovaná, takže neviete sa domôcť pokuty, ani vrátenia kúpnej ceny.“ a súčasne ani požiadavke o uložení povinnosti žalovanému nahradiť žalobkyni trovy konania. Zmena uznesenia prvoinštančného súdu spočívala vo vyhodnotení vecnej nesprávneho rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd vyhodnotil návrh žalobkyne ako dôvodný, pre ktorý skutkové vyhodnotenie zo základného spisu zabezpečoval dostatočný podklad pre ustálenie nevyhnutnosti nariadenia neodkladného opatrenia, keď mal za to, že recenzia žalovaného na žalobkyňu uverejnená na webovom sídle je, vzhľadom na preukázaný pokles objednávok žalobkyne, spôsobilá vyvolať pochybnosti o dobrej povesti žalobkyne a nemožno vylúčiť, že touto recenziou došlo k porušeniu práva na ochranu proti zásahu do dobrej povesti žalobkyne. Odvolací súd považoval

recenziu, vzhľadom na závery vyplývajúce zo spisového materiálu, za neodôvodnenú, keď mal z predložených dôkazov za to, že žalobkyňa dodržala vo vzťahu k žalovanému všetky právne predpisy upravujúce ich vzájomné práva a povinnosti, pri rešpektovaní platného odstúpenia od zmluvy žalovaným. Nariadenie neodkladného opatrenia považoval odvolací súd za postačujúce na poskytnutie plnohodnotnej súdnej ochrany žalobkyňi a na zabezpečenie trvalej úpravy pomerov, preto nevidel dôvod poučovať žalovaného, ktorému sa ukladá týmto rozhodnutím povinnosť, o možnosti podať žalobu vo veci samej.

2. Proti takémuto uzneseniu odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“). Navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil nesprávnym procesným postupom, ktorým nižšie súdy znemožnili žalovanému, aby uskutočňoval svoje procesné práva, a to v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 písm. f/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku teraz už v znení zákona č. 87/2017 Z. z., ďalej aj „C. s. p.“). Dovolateľ namietal, že sa nezúčastnil konania na nižších súdoch, keďže mu súd prvej inštancie do dnešného dňa nedoručil svoje rozhodnutie. O návrhu sa tak rozhodlo bez účasti dovolateľa. Nebolo mu umožnené vyjadriť sa k odvolaniu protistrany. Odvolací súd sa uspokojil s náhradným doručením výzvy, pričom namieta použitie nesprávnej doručovacej adresy.

3. Žalobkyňa bola vyzvaná na vyjadrenie sa k dovolaniu v lehote 10 dní, ktoré však nedodržala a doručila svoje vyjadrenie k dovolaniu až mesiac po doručení jej výzvy na vyjadrenie, preto dovolací súd na takéto vyjadrenie v zmysle § 436 ods. 3 C. s. p. neprihliadal.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) a dospel k záveru, že dovolanie nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi a je potrebné ho preto odmietnuť.

5. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu [porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014).

6. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 C. s. p. a § 421 C. s. p.

7. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa

potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovoláním možno napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu len pri splnení zákonom stanovených predpokladov. Z hľadiska posúdenia prípustnosti a dôvodnosti dovolania je podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až 435 C. s. p.), a to v nadväznosti na konkrétne, dovoláním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. V opačnom prípade nemožno dovoláním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému prieskumu v dovolacom konaní.

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (v prejednávanej veci konkrétne v súvislosti s ustanovením § 420 písm. f/ C. s. p. v spojení s § 431 ods. 2 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Najvyšší súd v súlade s vyššie uvedenými závermi posudzoval prípustnosť dovolania žalovaného iba z hľadiska ním tvrdenej procesnej vady zmätočnosti (§ 420 C. s. p.) spočívajúcej v opomenutí nižších súdov konať s ním.

12. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a/ až f/ CSP (porovnaj vyššie bod 6 odôvodnenia).

13. K právu na spravodlivý súdny proces je potrebné uviesť, že je jedným zo základných práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces však pre stranu sporu nevyplýva jeho právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

14. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prejednanom prípade ide o rozhodnutie zmeňujúce, ktorým odvolací súd nesúhlasil s vyhodnotením nevyhnutnosti nariadenia neodkladného opatrenia súdom prvej inštancie a svojím rozhodnutím neodkladné opatrenie nariadil a uložil povinnosť žalovanému. Toto rozhodnutie predstavuje zároveň aj rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, keďže predmetom konania bol návrh žalobkyne o nariadenie neodkladného opatrenia, ide teda aj o rozhodnutie vo veci samej.

15. Dovolaciemu súdu potom zostávalo len posúdiť ten dovolací argument namietaný dovolateľom, ako dôvod majúci za následok spochybenie správnosti postupu nižších súdov, spočívajúci v nezapojení dovolateľa do procesu na ich súdoch, a teda posúdiť či sú námietky o správnosti doručovania žalovanému rozhodnutia súdu prvej inštancie ako aj odvolania žalobkyne voči nemu schopné privodiť prípustnosť dovolania voči napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu.

16. Zo spisového materiálu vyplýva, že súd prvej inštancie svoje zamietajúce rozhodnutie (na č.l. 22

spisu) žalovanému nedoručoval (porovnaj pokyn na č. 1. 23 p. v. spisu, podľa ktorého sa doručuje rozhodnutie len právnenému zástupcovi žalobkyne), ktorý postup, vychádzajúc z ustanovenia § 331 ods. 1 C. s. p., bol správny. Podľa tohto ustanovenia návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené. Rovnako potom s poukazom na spomenuté ustanovenie postupoval aj pri odvolaní žalovanej, ktoré taktiež nedoručoval žalovanému. Až rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým nariadil neodkladné opatrenie a uložil žalovanému povinnosť odstrániť recenziu doručoval aj žalovanému (porovnaj pokyn na č. 1. 50 spisu s pripojenými doručenkami), doručenka z doručovania žalovanému pritom obsahuje jeho adresu trvalého pobytu, ktorú v tejto podobe uviedla aj žalobkyňa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a na tejto adrese si žalovaný aj oproti vlastnoručnému podpisu zásielku prevzal.

17. Tvrdenia dovolateľa o nevedomosti súdu o jeho správnej adrese je potom scestné a údajné vynechanie žalovaného z konania pred nižšími súdmi je nedôvodné, keďže nižšie súdy postupovali pri doručovaní v zmysle zákona.

18. K porušeniu práva na spravodlivý proces (v predchádzajúcej právnej úprave Občianskeho súdneho poriadku známe ako odňatie možnosti konať pred súdom) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení strany konania, priznávaných mu procesným právom. O takúto procesnú vadu ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne inými všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane jeho procesné práva. V tomto konaní však o ten prípad nešlo. Nakoľko dovolací súd pri rozhodovaní vychádza len z dôvodov uplatnených a naformulovaných dovolateľom, ktorými je viazaný (§ 440 C. s. p.), nie je možné vyvodiť z jeho argumentácie žiaden dôvod zakladajúci prípustnosť jeho dovolania, potom jediným vyústením tohto konania bolo odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f/ C. s. p., keďže dovolanie žalovaného nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, samozrejme bez toho, aby mal dovolací súd možnosť skúmať vecnú správnosť napádaného uznesenia odvolacieho súdu.

19. Výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zavinil neprípustnosťou svojho dovolania žalovaný a právo na náhradu trov tohto konania preto vzniklo jeho procesnej súperke, teda žalobkyňi (§ 453 ods. 1 a § 256 ods. 1 per analogiam C. s. p.). Pretože súd na jej vyjadrenie pre jeho oneskorenosť neprihliadal, preukázateľne jej tak ani žiadne trovy nevznikli a dovolací súd jej žiadnu náhradu nepriznal (v ktorej procesnej situácii tak odpadol i dôvod dvojfázového rozhodovania o trovách konania, predpokladaný novou úpravou procesného práva, v tejto súv. por. i § 262 C. s. p.)

20. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.